

Algemene beschouwing GroenLinks

Tijdens de commissie vorige week heeft GroenLinks het gehad over drie thema's, waar we het ook vandaag over willen hebben: duurzaamheid, financiën en ongewenste polarisatie. Omdat we halverwege de periode van ons als raad en college zijn, willen we daar nog een reflectie met betrekking tot deze eerste twee jaren aan toevoegen.

Na twee jaar hebben wij als GroenLinks het gevoel dat raad en college niet meer wachten op de spontane komst van een goede balans tussen college, coalitie en oppositie, maar dat we hier actief zoekende naar zijn. Dat we op dat punt staan geeft goede moed, maar tegelijk komt het besef dat we al halverwege onze termijn zijn. Er is tijd blijven liggen en die krijgen we niet meer terug. Dat is zonde. Maar blijven hangen leidt wat ons betreft af van de zoektocht naar de balans, die nodig blijft. Wat GroenLinks betreft is het verstandig om vooruit te blijven kijken naar hoe komende raden niet in dezelfde situatie belanden.

De afgelopen maanden ben ik een aantal keer op bezoek geweest bij een gemeenteraad een paar gemeenten verderop. Daar zijn ze gestopt met coalitie-oppositie-strijd, met als resultaat: de raad blijft bij de inhoud. Het debat kan er levendig en soms fel zijn, maar blijft toch gericht op die inhoud.

Dat is zo omdat ze daar samen verantwoordelijk zijn. Omdat ze niet werken met een coalitieakkoord maar met een raadsakkoord. Een akkoord waar de hele raad aan meegewerkt heeft en waar het overgrote deel zich dan ook medeverantwoordelijk voor voelt.

Er is daar dus geen coalitie-oppositie-verhouding. En de wethouders, die vertegenwoordigen niet een deel van de raad, maar de gehele raad. Samen verantwoordelijk, debat op de inhoud, zonder onnodige strijd. Wellicht is het voor een volgende periode een goed idee om te onderzoeken welke kansen en mogelijkheden er nog zijn naast het vertrouwde maar ook wat ouderwetse coalitie-oppositie systeem.

Dan wat betreft financiën: we begrijpen dat het college met de jaren die eraan zitten te komen inzet op geld sparen. Het ravijnjaar komt steeds dichterbij en ook de nieuwe regering vindt het nog steeds een uitstekend idee om dit belabberde plan door te zetten. Hoewel GroenLinks begrijpt dat de gemeente inzet op geld sparen hebben we in het hier-en-nu ook opgaven die vanzelf duurder uit gaan pakken als we niet nú handelen. Daar maakt GroenLinks zich zorgen over.

Dat is bijvoorbeeld het geval wanneer we onvoldoende inzetten op duurzaamheid. We realiseren ons in Meppel dat we die opgave hebben en die zorg delen we breed, raad én college. We zijn met de ambitie CO2-neutraal in 2040 dan ook ambitieuzer dan veel andere gemeenten. Tegelijkertijd is dat nog geen reden om opgelucht adem te halen. Want onvoldoende duidelijk is of we wel voldoende doen om die ambitie te halen.

Dat is een pittige conclusie van de rekenkamer, die hier onderzoek naar gedaan heeft. Die conclusie luidt zo om en nabij: Meppel heeft een ambitie, maar of die haalbaar is weet niemand, want dat houden ze niet bij.

Dat is een pittige conclusie. Als reactie daarop gaat het college dit in de toekomst wel monitoren. Dat is een belangrijke stap, ook om de raad en het college grip te geven op de eigen ambitie en om bij te kunnen sturen wanneer dat nodig is.

Een ingrijpende stap ook, die we om die reden toch in ieder geval verwacht hadden terug te vinden onder het kopje 'actuele ontwikkelingen'. Daar staat de lokale adaptatiestrategie ook genoemd, die we als raad vastgesteld hebben in dezelfde maand als de bevindingen van de rekenkamercommissie. Omdat er nu niks over vermeld staat, vragen we ons nu wel af wanneer we als raad de eerste update krijgen met betrekking tot de monitoring van de klimaatambitie.

Wat we daarnaast aan het college willen voorleggen is het volgende: wanneer uit de vroege signalen rondom monitoring blijkt dat meer inzet nodig is om de ambitie te halen, komt het college dan direct in actie? We vragen dit, omdat het volgend jaar alweer de laatste PPN van dit college is. Doorgaans blinkt die niet uit in doorpakken, al is het al vanuit de vrij sympathieke gedachte: niet over het graf regeren en een volgend college niet voor de voeten lopen. Ook een eerste PPN van een nieuw college is vaak nog niet ultra-ambitieuze, immers zijn zij dan nog maar net ingesteld. Met een beetje pech zitten er twee PPN's aan te komen met weinig verandering op duurzaamheid.

Voorzitter, klimaatverandering gaat niet wachten op het politieke systeem van gemeenten in Nederland. En we zijn dan ook benieuwd hoe het college denkt hiermee om te gaan, welke kansen zij voor volgend jaar zien om wel door te pakken op duurzaamheid, ook in het laatste jaar als college.

Tot zover onze reflectie op twee jaar raad, financiën en duurzaamheid. Dan blijft er voor ons nog een laatste belangrijk onderwerp over. En dat is dat we landelijk en ook hier in Meppel zien dat mensen steeds vaker binnen bubbels met elkaar verbonden zijn met als risico: weinig begrip voor mensen die niet lijken op hunzelf, met onbegrip, woede en onverdraagzaamheid tot gevolg. Dat is te merken in buurten, op straat en ook online.

Op straat is dat bijvoorbeeld duidelijk wanneer een kenmerkende Meppeler over straat gaat en uitgescholden wordt, uitgescholden omdat mensen vinden dat zij anders zou moeten zijn. In hun ogen: normaal zou moeten zijn. Of wanneer ik zelf terugfiets naar huis, nadat ik de jongste naar school gebracht heb en uitgescholden wordt door scholieren die mij ooit eens in een GroenLinks jasje hebben gezien en die het niet eens zijn met mijn politieke kleur.

Online is het te zien in de reacties onder artikelen over de vluchtelingenboot. Of in de reacties onder een prachtig interview met een inwoner van Meppel, die als transpersoon in alle kwetsbaarheid deelt over zijn transitie. Zelfs werkgroepen die zich inzetten voor inclusie zijn niet in alle situaties even veilig, zowel online als offline.

Tel hierbij op dat ook het personeel van het stadhuis steeds vaker te maken krijgt met situaties waarin geweld een rol speelt en het plaatje is compleet. In Meppel hebben we net als in andere plaatsen in Nederland te maken met ongewenste polarisatie. Onbegrip omdat er een gebrek aan verbinding is ontstaan tussen mensen met levens die op het oog van elkaar verschillen.

De oplossing voor ongewenste polarisatie is verbinding. En om tot die verbinding te komen zijn tal van manieren denkbaar. Bij het inrichten van een wijk kan rekening gehouden worden met diversiteit en ook met ontmoeting. Parkjes en speeltuinen waar woningen op uit kijken zijn doorgaans beter bezocht dan die waar dat niet het geval is. Activiteiten waarbij de deelnemers in contact zijn en die op een diverse manier kunnen worden opgezet helpen ook. Zelfs de communicatiestrategie van de gemeente kan bijdragen. Maar ook een bibliotheek, de wijkcentra, etcetera, etcetera.

Op dit moment schrijft de PPN over één strategie: meer samenwerken met inwoners. Dit kan helpend zijn, maar het kan ook stimuleren dat inwoners uit een bepaalde bubbel samen iets organiseren voor vooral mensen uit de eigen bubbel. Dan is het op het gebied van participatie nog steeds geslaagd, maar niet perse om van polarisatie naar verbinding te bewegen.

Ook op andere momenten waarop de verharding of de polarisatie besproken werd, zoals bijvoorbeeld bij de verbouwing van het stadhuis, is niet gesproken over hoe we van verharding en polarisatie weer bewegen naar verbinding.

GroenLinks denkt dat het hoog tijd is om daar werk van te maken. En om die reden dienen wij -samen met de PvdA- de motie 'van ongewenste polarisatie naar verbinding' in. Een motie waarin we als raad rol innemen door van mening te zijn:

- dat het versterken van verbinding in de samenleving onderdeel is van de uitvoering van de verschillende rollen van de raad;

En waarin we het college oproepen om:

- kennis te nemen van het rapport waarin alle bewezen effectieve methoden om tot verbinding te komen opgesomd zijn;
- Om in samenwerking met verschillende partners te komen tot een actieagenda en hier op korte termijn uitvoering aan te geven;
- Daarnaast te onderzoeken wat er nodig is op de lange termijn en dit te presenteren in de volgende PPN;

We zijn in de motie bewust weggebleven bij mogelijke strategieën of oplossingen. Want hoe een raadslid uitvoering geeft aan zijn rol is aan het raadslid, in samenwerking met partners van de gemeente is het handig zo goed mogelijk aan te sluiten bij wat zij willen en wat ze kunnen, op lange termijn zijn er keuzes te maken en die rol ligt in eerste instantie bij het college. Wij hebben daarom de verleiding weerstaan om in de oplossingen te duiken en het gehouden bij korte termijn actie aangevuld met een plan voor de toekomst.

Voorzitter, wij hebben inmiddels besproken wat we wilden bespreken. Wij danken iedereen voor het luisteren en zien uit naar de beantwoording.